

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού
για τα νομοσχέδια «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός)
Νόμος του 2021» και «Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της
Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021»**

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος Μιχάλης Γιωργάλλας

Μάριος Μαυρίδης Γιώργος Περδίκης

Ονούφριος Κουλλά Άγγελος Βότσης

Άριστος Δαμιανού Άννα Θεολόγου

Αντρέας Καυκαλιάς **Μη μέλη της επιτροπής:**

Κωστής Ευσταθίου Σάβια Ορφανίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 15 και 22 Φεβρουαρίου και την 1^η Μαρτίου 2021. Στα πλαίσια της συζήτησης των νομοσχεδίων κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Τμήματος Φορολογίας του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, της ΠΟΒΕΚ, του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ) και του Κυπριακού Συνδέσμου Ιδιοκτητών Ακινήτων (ΚΣΙΑ).

Γενικότερος σκοπός των νομοσχεδίων είναι η μείωση των ενοικίων για τη στήριξη των ενοικιαστών μέσω της παροχής κινήτρων φορολογικής πίστωσης, καθώς και της απαλλαγής από την καταβολή έκτακτης αμυντικής εισφοράς των ιδιοκτητών οι οποίοι προβαίνουν εντός καθορισμένης περιόδου σε εθελοντική μείωση του ενοικίου ακίνητης ιδιοκτησίας στην οποία στεγάζονται επιχειρήσεις η λειτουργία των οποίων έχει ανασταλεί σύμφωνα με σχετικό διάταγμα του Υπουργού Υγείας, με απώτερο στόχο την αναχαίτιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19.

Ειδικότερα, σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου όπως αυτό είχε αρχικά κατατεθεί είναι η επέκταση της περιόδου για την οποία παραχωρείται πίστωση φόρου σε ιδιοκτήτες οι οποίοι ενοικιάζουν ακίνητη ιδιοκτησία στην οποία στεγάζονται επιχειρήσεις η λειτουργία των οποίων έχει ανασταλεί με βάση το περί Λοιμοκάθαρσης (Καθορισμός Μέτρων για Παρεμπόδιση της Εξάπλωσης του Κορωνοϊού COVID-19) Διάταγμα (Αρ. 2) του 2021 και οι οποίοι προβαίνουν σε εθελοντική μείωση του ενοικίου για την περίοδο Ιανουαρίου-Μαρτίου 2021, νοουμένου ότι η μείωση είναι μεταξύ 30% και 50% του μηνιαίου ενοικίου.

Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι η απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής έκτακτης αμυντικής εισφοράς των ιδιοκτητών οι οποίοι προβαίνουν σε εθελοντική μείωση του ενοικίου σε οποιοσδήποτε μήνες εντός της περιόδου Ιανουαρίου-Μαρτίου 2021 για την ενοικίαση ακίνητης ιδιοκτησίας στην οποία στεγάζονται επιχειρήσεις η λειτουργία των οποίων έχει ανασταλεί με βάση το περί Λοιμοκάθαρσης (Καθορισμός Μέτρων για Παρεμπόδιση της Εξάπλωσης του Κορωνοϊού COVID-19) Διάταγμα (Αρ. 2) του 2021, νοουμένου ότι η μείωση είναι μεταξύ 30% και 50% του μηνιαίου ενοικίου.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση, αλλά και τα όσα ανέφεραν οι εκπρόσωποι του αρμόδιου υπουργείου, στο πλαίσιο των μέτρων στήριξης της οικονομίας ένεκα της πανδημίας COVID-19 κρίνεται σκόπιμη η επέκταση της παραχώρησης φορολογικών κινήτρων σε ιδιοκτήτες (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) που ενοικιάζουν ακίνητη ιδιοκτησία, με στόχο να προβούν σε εθελοντική μείωση του ενοικίου, ώστε να στηριχθούν κατ' επέκταση ενοικιαστές οι οποίοι έχουν πληγεί οικονομικά λόγω της αναστολής των εργασιών τους στη βάση του σχετικού διατάγματος που εκδόθηκε από τον Υπουργό Υγείας.

Σημειώνεται ότι το υφιστάμενο πλαίσιο τερματίστηκε την 31^η Δεκεμβρίου 2020,

αλλά, καθότι κρίθηκε σκόπιμο από πλευράς κυβέρνησης, εφόσον η πανδημία συνεχίζεται, να συνεχιστούν και τα κρατικά μέτρα στήριξης για αναχαίτιση των επιπτώσεων της, προτείνεται η επέκταση του μέτρου αυτού, το οποίο είχε εφαρμοστεί και κατά το πρώτο κύμα της πανδημίας.

Συνεπώς, η τροποποίηση των σχετικών νομοθεσιών αποσκοπεί στην επέκταση του πεδίου εφαρμογής για ακόμη τρεις μήνες, υπό την προϋπόθεση ότι η μείωση θα είναι μεγαλύτερη του τριάντα τοις εκατό (30%) και μικρότερη του πενήντα τοις εκατό (50%) του μηνιαίου ενοικίου.

Σύμφωνα με τους αρμόδιους εκπροσώπους, η επέκταση του υφιστάμενου πλαισίου είναι προς όφελος των φορολογούμενων επιχειρήσεων και αναμένεται να λειτουργήσει ως κίνητρο για τους ιδιοκτήτες ακινήτων, ώστε με τη σειρά τους να προβούν σε εθελοντική μείωση του ενοικίου προς όφελος των ενοικιαστών.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τους ίδιους, το μέτρο στοχεύει στη μείωση του κόστους ενοικίου για τις επιχειρήσεις που έχουν πληγεί οικονομικά λόγω των επιπτώσεων της πανδημίας, ενισχύοντας κατ' αυτό τον τρόπο τη ρευστότητά τους, καθότι θα καταβάλλουν μειωμένα ενοίκια, γεγονός που θα είναι επωφελές τόσο για τη διεξαγωγή των εργασιών τους όσο και για το μακροοικονομικό περιβάλλον της Δημοκρατίας.

Στο πλαίσιο της συζήτησης εκπρόσωποι των εμπλεκόμενων φορέων εξέφρασαν απόψεις και εισηγήσεις επί των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

Ειδικότερα, οι εκπρόσωποι της ΟΕΒ και του ΣΕΛΚ δήλωσαν ότι τα προτεινόμενα μέτρα για φορολογική ελάφρυνση είναι θετικά και συνεπώς εξέφρασαν τη σύμφωνη γνώμη τους με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

Ο εκπρόσωπος του ΚΣΙΑ εξέφρασε την άποψη ότι τα μέτρα είναι υποβοηθητικά, παρότι θα μπορούσε να είναι πιο στοχευμένα και δικαιότερα και να

μην περιορίζονται μόνο στο πρώτο τρίμηνο του έτους 2021. Εντούτοις, όπως ο ίδιος δήλωσε, είναι προτιμότερο και σημαντικότερο τα μέτρα να προωθηθούν άμεσα, παρά να προκύψει οποιαδήποτε καθυστέρηση στην εφαρμογή τους για σκοπούς περαιτέρω μελέτης και στόχευσης.

Ο εκπρόσωπος της ΠΟΒΕΚ, καταθέτοντας και σχετική επιστολή, ημερομηνίας 15 Φεβρουαρίου 2021, εξέφρασε επιφυλάξεις σε σχέση με την αποτελεσματικότητα των προτεινόμενων μέτρων, ειδικότερα επειδή αυτά βασίζονται σε εθελοντική βάση, επισημαίνοντας επίσης ότι πολλοί ιδιοκτήτες είτε δεν έχουν φορολογική ταυτότητα είτε δε δηλώνουν τα εισοδήματά τους από ενοίκια, καθώς και ότι σε πολλές περιπτώσεις δεν υπάρχουν καν ενοικιαστήρια συμβόλαια με τους ενοικιαστές τους.

Ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε περαιτέρω ότι το ενοίκιο αποτελεί το σημαντικότερο λειτουργικό κόστος μιας επιχείρησης και η παρέμβαση της πολιτείας πρέπει να είναι πιο ουσιαστική και νομικά κατοχυρωμένη, υποβάλλοντας παράλληλα εισήγηση για απευθείας επιδότηση του ενοικίου με επιμερισμό του κόστους σε ενοικιαστή και ιδιοκτήτη, όπως κατ' αντίστοιχο τρόπο έχει εφαρμοστεί στις πλείστες χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η πρόεδρος και μέλη της επιτροπής, σχολιάζοντας τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, εξέφρασαν επιφυλάξεις ως προς την αποτελεσματικότητα των προτεινόμενων μέτρων και ζήτησαν περαιτέρω ενημέρωση σε σχέση με την αποδοτικότητα των μέτρων αυτών κατά την πρώτη περίοδο εφαρμογής τους, η οποία έληξε τον Δεκέμβριο του 2020.

Ορισμένα μέλη της επιτροπής υποστήριξαν τη θέση ότι ενδεχομένως να ήταν ορθότερο και αποδοτικότερο ως μέτρο η κυβέρνηση να προέβαινε σε απευθείας ενίσχυση/επιδότηση του ενοικιαστή αντί του ιδιοκτήτη, ενώ άλλα μέλη δήλωσαν ότι θα μπορούσε να εφαρμοστεί η μέθοδος του επιμερισμού του κόστους κατά ισόποσο

τρόπο μεταξύ κυβέρνησης, ιδιοκτήτη και ενοικιαστή.

Περαιτέρω, η επιτροπή, υιοθετώντας κάποιες από τις εισηγήσεις των επηρεαζόμενων φορέων, εισηγήθηκε όπως η περίοδος εφαρμογής των μέτρων αναθεωρηθεί, ώστε να ισχύει για περίοδο που δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες και εμπίπτει εντός της περιόδου από την 1^η Ιανουαρίου μέχρι τις 30 Ιουνίου 2021, ανεξαρτήτως των συμφωνηθέντων μηνών για τους οποίους παραχωρείται η μείωση, αντί να ισχύει μόνο για το πρώτο τρίμηνο του έτους, εισηγήση την οποία υιοθέτησε και το αρμόδιο υπουργείο τροποποιώντας σχετικά τα κείμενα των νομοσχεδίων.

Επιπροσθέτως των πιο πάνω, το αρμόδιο υπουργείο, έπειτα από σχετική επισήμανση της επιτροπής και για σκοπούς μεγαλύτερης σαφήνειας και νομικής ευκρίνειας, προχώρησε σε λεκτική τροποποίηση του κειμένου, ώστε να καθίσταται σαφές ότι η πίστωση φόρου παραχωρείται μόνο μέχρι το ποσό του πενήντα της εκατό (50%) της μείωσης του ενοικίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις επί των νομοσχεδίων όπως αυτά έχουν τελικά τροποποιηθεί:

1. Η πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, το μέλος της βουλευτής της Συνεργασίας Δημοκρατικών Δυνάμεων, καθώς και το μέλος της βουλευτής των Ανεξαρτήτων επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση των θεμάτων στην ολομέλεια του σώματος.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του

Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης των νομοσχεδίων σε νόμους.

Σύμφωνα με τις πιο πάνω τοποθετήσεις, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει τα νομοσχέδια στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

Αρ. Φακ.: 23.01.062.038-2021

23.01.062.039-2021

9 Μαρτίου 2021

ΚΠ/ΝΑ